

Otázka: EU - vývoj, orgány EU, symboly

Předmět: Ekonomie

Přidal(a): T3niska

Vývoj EU v datech

1950	zveřejněna Schumanova deklarace
1951	podepsána Pařížská smlouva o založení Evropského sdružení uhlí a oceli. Signatáři byli Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko a Spolková republika Německo. Smlouva začala platit od 27. července 1952
1957	podpisem Římských smluv vyniklo Evropské hospodářské společenství (EHS) a Evropské společenství atomové energie (EURATOM)
1965	dohoda o sloučení institucí všech tří existujících společenství (začala platit 1. července 1967)
1968	dokončení vzniku celní unie
1973	ES se poprvé rozšířila o nové členy (Velká Británie, Dánsko a Irsko)
1979	první přímé volby do Evropského parlamentu

1981	rozšíření ES o Řecko
1985	podpis Schengenské dohody
1986	rozšíření ES o Španělsko a Portugalsko
1986	Jednotný evropský akt
1992	podpis Maastrichtské smlouvy (začala platit od 1. 1. 1993)
1993	vzniká Jednotný vnitřní trh
1993	definování Kodaňských kritérií
1995	rozšíření EU o Rakousko, Švédsko a Finsko
1997	podepsána Amsterodamská smlouva (začala platit 1. května 1999)
2001	podepsána Nicejská smlouva (začala platit 1. února 2003)
2002	zavedení eura ve 12 členských státech. Počet zemí platících eurem se od té doby zvýšil na sedmnáct. Naposledy přistoupilo Estonsko
2004	rozšíření Evropské unie o 10 nových členských států, včetně České republiky. Kromě Malty a Kypru šlo o postkomunistické země. Faktické ukončení rozdělení Evropy na východní a západní.
2007	zatím poslední rozšíření EU o Rumunsko a Bulharsko
2009	začala platit Lisabonská smlouva (podepsaná 13. prosince 2007)

Zdroj: <https://www.euroskop.cz/9021/sekce/eu—zakladni-data/>

Orgány EU

- 1. Evropská rada (Sídlo v Bruselu)**, někdy nazývána nepřesně i “summit”, je hlavním politickým orgánem EU, který stojí na vrcholu institucionálního systému Evropské unie. Vyvinula se na počátku 70. let z pravidelných schůzek nejvyšších

představitelů členských zemí (hlav států a předsedů vlád). Jedná se tedy o setkání na nejvyšší úrovni.

2. **2. Rada EU (Sídlo v Paláci Evropy ve Štrasburku)** zastupuje zájmy členských států EU a funguje na mezivládním principu. Je to legislativní a výkonný orgán, který může rozhodovat o všech otázkách integrace. Hlavním sídlem Rady EU je Brusel, především budova Justus Lipsius.
3. **3. Evropská komise (Sídlo v Bruselu)** zastupuje mezi institucemi Evropské unie nadnárodní princip, tzn., že prosazuje zájmy EU jako celku a tvoří protiváhu zájmům jednotlivých členských států. Je strážkyní smluv, iniciátorkou legislativy a výkonným orgánem Evropské unie.
4. **4. Parlamentní shromáždění (Sídlo v Bruselu, předseda Martin Schulz od 2012)** existuje od samého začátku evropského integračního procesu. Význam Evropského parlamentu začal narůstat po prvních přímých volbách v roce 1979. Přímá volba posílila jeho legitimitu a původně poradní shromáždění postupně získávalo větší vliv.
5. **5. Evropský soudní dvůr (Sídlo v Lucemburku)** se skládá z 25 soudců. Jeho úlohou je zabezpečení výkladu a implementace práva EU. Sídlo má v Lucembursku.
6. **6. Evropský účetní dvůr (Sídlo v Lucemburku)** byl založen 22. července 1975 Bruselskou smlouvou v souvislosti se vznikem vlastních příjmů tehdejších Evropských společenství a potřebou vnější kontroly hospodaření s veřejnými financemi. Zahájil svoji činnost v říjnu 1977. Mezi orgány EU byl oficiálně zařazen až nabytím účinnosti Maastrichtské smlouvy v roce 1993. Tím došlo k posílení jeho nezávislosti a pravomocí ve vztahu k ostatním orgánům.
7. **7. Evropský hospodářský a sociální výbor (Sídlo v Bruselu)** je poradním orgánem Evropské unie, který byl založen roku 1957. Prostřednictvím stanovisek k návrhům právních předpisů Evropské unie a stanovisek z vlastní iniciativy vyjadřuje názor organizované občanské společnosti na hospodářská, sociální a kulturní témata, která považuje za závažná. Jeho členy lze rozdělit do tří zájmových skupin: zaměstnavatele, zaměstnance a různé.
8. **8. Výbor regionů (Sídlo v Bruselu)** byl založen v roce 1994 a je poradním orgánem Evropské unie, který sestává ze zástupců evropských regionálních a místních orgánů. Vyjadřuje stanoviska regionálních a místních samospráv k rozhodnutím, která se jich týkají. Jde například o regionální politiku, životní prostředí, kulturu, vzdělávání a dopravu.

9. **9. Evropská centrální banka (Sídlo ve Frankfurtu nad Mohanem)** byla založena v roce 1998 a jejím úkolem je řídit měnovou politiku Unie a zabezpečovat stabilitu cen v zemích, které euro používají. Její úlohou je rovněž podporovat obecné hospodářské politiky Unie. Výhradně ECB povoluje vydávání eura. ECB pracuje naprosto nezávisle, není tedy podřízena žádnému jinému orgánu EU ani členských států.
10. **10. Evropská investiční banka (Sídlo v Lucemburku)** poskytuje půjčky pro kapitálové investice podporující vyrovnaný ekonomický rozvoj a integraci Evropy, ale také hospodářský rozvoj v kandidátských zemích a v rozvojovém světě. Je většinovým akcionářem Evropského investičního fondu, s nímž tvoří Skupinu EIB zaměřující se především na podporu malých a středních podniků.
11. **11. Evropský veřejný ochránce práv (Sídlo ve Štrasburku, ombudsmanem je Nikiforos Diamandouros od 2003)** je kontrolní orgán, který vyšetřuje stížnosti týkající se nesprávného úředního postupu institucí a orgánů Evropské unie. Sídlí ve Štrasburku a je jmenován Evropským parlamentem na 5 let s možností opakovaného jmenování.
12. **12. Evropský inspektor ochrany údajů (Sídlo v Bruselu)** má za úkol dohlížet na ochranu osobních údajů a soukromí a podporovat dobrou praxi v institucích a orgánech EU. Tento post byl poprvé obsazen v lednu 2004.

Symboly EU:

Vlajka EU

Vlajka Evropské unie je symbolem EU, zobrazuje kruh dvanácti zlatých hvězd na modrém pozadí. Počet hvězd je ustálen na dvanácti a nesouvisí s počtem členů Evropské unie. Dvanáctka byla přijata bez politických souvislostí jako symbol dokonalosti a úplnosti a vzhledem k jeho všudypřítomnosti v evropské kultuře a tradicích, například:

- 12 znamení zvěrokruhu
- 12 hodin na hodinách

- 12 měsíců v roce
- 12 kmenů Izraele
- 12 apoštolů
- 12 olympských bohů
- 12 desek římského práva
- 12 hvězd kolem hlavy Panny Marie

Hymna EU

Skladba **Óda na radost** je hymnou Evropské unie a Rady Evropy.

Motto EU

Poprvé bylo ustanoveno neoficiálně v roce 2000, bylo vybráno z mnoha verzí vytvořených školáky a předložených na stránkách devise-europe.org. Motto bylo schváleno tehdejší předsedkyní Evropského parlamentu Nicole Fontainovou.

Znění motta: Česky: Jednota v rozmanitosti

Anglicky: United in diversit

Latinsky: In varietate concordia